

Mateřská škola, Praha 4, Hroncova 1882

Tel.: 271 911 870
info@mshroncova.cz

IČO: 60447869

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Cestou k přírodě

Zpracovaly:

Ředitelka mateřské školy: Jiřina Havlíková

a kolektiv pedagogických zaměstnanců mateřské školy.

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Obecná charakteristika školy	5
3. Podmínky a organizace vzdělávání	5
3.1 Věcné (materiální) a hygienické podmínky.....	5
3.2 Životospráva a psychosociální podmínky	6
3.2.1 Stravování	6
3.2.2 Respektování potřeb dětí.....	6
3.2.3 Specifické potřeby dětí	7
3.2.4 Denní řád.....	10
3.2.5 Možnost relaxace, odpočinku	11
3.2.6 Kvalita komunikace	11
3.2.7 Bezpečnost a ochrana zdraví dětí.....	12
3.2.8 Řízení mateřské školy	15
3.3 Organizační podmínky	15
3.4 Personální podmínky	17
3.5 Spolupráce s rodiči a s dalšími institucemi	18
4. Charakteristika vzdělávacího programu a jeho zaměření.....	19
4.1 Cíle a kompetence předškolního vzdělávání	22
4.2 Cíle a vzdělávací nabídka v mateřské škole	27
4.3 Nadstandardní aktivity v mateřské škole.....	31
4.4 Vzdělávací obsah a integrované bloky	33
5. Evaluace a hodnocení.....	51
5.1 Prostředky evaluace	51
5.2 Kritéria pro hodnocení pedagogů i provozních zaměstnanců.....	52
5.2.1 Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti	52
5.2.2 Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků	54

5.3 Metody a podmínky evaluace.....	55
6. Přílohy	58
6.1 Školní řád.....	58
6.2 Organizační řád.....	58
6.3 Provozní řád.....	58
6.4 Téma projektu k danému roku.....	58

1. Identifikační údaje

Název školy: **Mateřská škola, Praha 4, Hroncova 1882**

Sídlo školy: Hroncova 1882, Praha 4, 148 00

Pracoviště: dvě samostatně stojící budovy č.p. 1882 a 1883

MŠ je zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení č.j. 716/00, ze dne 1.1. 2005.

IZO: 600 036 294

Zřizovatel školy: ÚMČ Praha 11, Ocelíkova 672, Praha 415, 149 41

Právní forma: Příspěvková organizace

IČO: 60447869

Ředitelka školy: Jiřina Havlíková

Zástupce statutárního orgánu: Petra Bezkočková

Telefon: 271 911 869 - 70,

e-mail: info@mshroncova.cz

webové stránky: <http://www.mshroncova.cz/>

Školní vzdělávací program projednán na poradě se zaměstnanci školy dne 29. 8. 2022.

ŠVP nabývá platnosti dne: 29. 8. 2022

ŠVP nabývá účinnosti dne: 1. 9. 2022

Školní vzdělávací program je pravidelně aktualizován dle potřeb.

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Hroncova je umístěna v panelové zástavbě na okraji sídliště Jižní Město II v bezprostřední blízkosti Kunratického lesa a metra Chodov. Sloučená mateřská škola se stává ze dvou samostatně stojících jednopatrových budov. V budově Hroncova 1882 jsou v provozu čtyři oddělení, v budově Hroncova 1883 jsou tři oddělení.

3. Podmínky a organizace vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) a hygienické podmínky

Mateřská škola se stává ze sedmi tříd, součástí každého oddělení jsou třída, herna, ložnice, hygienické zázemí (WC, umývárna), šatny, kuchyňská přípravná, oddělení mají samostatné vchody. Prostorové uspořádání dostatečně vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek je postupně vyměňován tak, aby vyhovoval antropometrickým, hygienickým i estetickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Hračky a pomůcky pro děti jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Prostředí je upraveno, aby dětské práce byly přístupné dětem i rodičům.

V budově Hroncova 1882 je v provozu školní kuchyně, prádelna, pracovny pro zájmovou činnost dětí, knihovna, denní místnost pro provozní zaměstnance. V budově Hroncova 1883 je umístěna ředitelna, kanceláře zástupkyně a hospodárky školy, dílna, denní místnost pro provozní zaměstnance a poloprovoz školní kuchyně.

Podstatnou část areálu mateřské školy Hroncova 1882 a 1883 tvoří dvě rozlehlé zahrady, které jsou vybaveny zahradními herními prvky pro rozvoj pohybových dovedností dětí, dostatečným množstvím pískovišť a mlhovišť. Na zahradách byla nainstalována pítka, rekonstruovány toalety a sklady hraček, vybudovány domky na polytechnickou činnost. Dvě velká zahradní hřiště prochází postupnou úpravou povrchu. Vybavení a bezpečnost zahrad jsou oceněny titulem Česká kvalita.

Budovy postupně procházejí rekonstrukcemi tak, aby odpovídaly hygienickým požadavkům. Byly provedeny opravy střech, zateplení budov, výměny oken, fasády, opravy sociálních zařízení pro děti, ve školní kuchyni je nové vybavení odpovídající požadavkům

provozu stravovacích zařízení. Rekonstrukcí prošly bojlerové stanice, kabiny, provedeny výměny osvětlení. Ve třídách byly vyměněny kryty na radiátory, rekonstruovány dětské šatny. Celkové vybavení tříd je obměňováno dle potřeby.

Opravy a rekonstrukce mateřská škola zajišťuje ve spolupráci s SF JMM a.s.

3.2 Životaspráva a psychosociální podmínky

3.2.1 Stravování

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle předpisů. Je zachována skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů i nápojů. Děti mají dostatek tekutin, mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale vhodnou motivací se snažíme, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Je dodržován pitný režim. Rodiče jsou informováni o vhodné výživě předškolních dětí formou jídelníčků a na webových stránkách mateřské školy. Na základě doporučení lékaře je dítěti zajištěna strava dle jeho dietních potřeb.

3.2.2 Respektování potřeb dětí

Jsou respektovány obecně lidské, vývojové i individuální potřeby dětí. Pedagogové jednají citlivě, nenásilně, navozují situace pohody a klidu.

- Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí
- Děti nejsou zatěžovány, neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností činností
- Nikdo není zvyhodňován ani znevýhodňován
- Děti jsou učeny pravidlu soužití, ale mají i dostatek osobní svobody
- Pokyny učitele jsou všem jasné a srozumitelné
- Učitel s dětmi komunikuje vstřícně, je empatický, naslouchá, s dětmi nemanipuluje a nepodporuje nezdravou soutěživost
- Pedagogický styl počítá se samostatným rozhodováním dítěte
- Učitel nepoužívá negativní slovní komentáře
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje důvěra, tolerance, spolehlivost, ohleduplnost, zdvořilost a pokora

3.2.3 Specifické potřeby dětí

Mateřské škola respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte. Je věnována zvýšená péče dětem s odkladem školní docházky. Ve všech odděleních je nastaven logopedický program a péče o děti s OMJ (výuka českého jazyka už od nejmenších dětí, se zvyšující se intenzitou v předškolním ročníku). Velká pozornost je věnována adaptaci nejmenších dětí. Adaptační program počítá s individuálním režimem každého dítěte.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřské škola. Rámcové cíle a záměry jsou pro všechny děti v mateřské škole společné.

Systém péče o děti s přiznaným podpůrným opatřením

Podpůrná opatření se snaží vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte.

a) podpůrná opatření 1. stupně

- ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 Školského zákona)
- učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém upraví organizaci a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná ji s ředitelkou školy
- pokud by nepostačovalo podpůrné opatření 1. stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení, za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte

b) podpůrná opatření 2. - 5. Stupně

- podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. – 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte
- k poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD

- ředitelka školy určí odpovědného pedagoga za spolupráci se školským poradenským
- zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření
- ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. – 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce
- ředitelka upraví podmínky a počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy a zajistí přítomnost asistenta pedagoga (dle stupně přiznaného opatření)
- průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření (nejméně 1x ročně)
- ukončí poskytování podpůrného opatření 2. – 5. stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. – 5. stupně již nejsou potřebná

Systém vzdělávání nadaných dětí

Po předchozí konzultaci se školským poradenským zařízením a jejich vyjádření k potřebám nadaného dítěte vytvoří mateřská škola podmínky a individuální plán pro vzdělávání nadaného dítěte. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole nejen projevit, ale i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola zajistí realizaci všech podpůrných opatření pro podporu nadání v rozsahu 1. – 4. stupně podpory.

Systém vzdělávání dětí od 2 - 3 let (dle možnosti kapacity)

Ve vzdělávání dětí mladších 3 let, převládají spontánní činnosti nad řízenými. Uplatňujeme individuální i skupinovou formu činnosti. V plné míře akceptujeme vývojová specifika. Při plánování vzdělávací nabídky vycházíme z jednoduchosti, časové nenáročnosti, ze známého prostředí dítěte a nabízíme dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte. Mateřská škola zajistí podmínky reagující na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti dětí, včetně úpravy denního režimu. Péče o děti musí být organizačně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy. Do tří let věku má dítě, po dohodě se zákonným zástupcem, nastavený adaptační režim dle svých potřeb a možností.

Distanční vzdělávání v MŠ

Škola má povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu:

- že chybí většina dětí třídy (karanténní opatření), zbývající děti pokračují v prezenčním vzdělávání.
- nebo na základě vyhlášení vládních hygienických opatření

Mateřská škola má možnost zapůjčit dětem na distanční výuku tablet. Materiály potřebné k distančnímu vzdělávání si mohou rodiče vytisknout na vlastní náklady, nebo vyzvednout vytištěné ve školce.

Individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážkou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola ověří úroveň osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat. V době individuálního vzdělávání je dítěte zapsáno v mateřské škole, ale nemá nárok na účast při akcích a aktivitách školy ani na stravné.

Veškeré náklady na individuální vzdělávání hradí zákonní zástupci dítěte.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřské školy poskytnou dětem jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Všechny aktivity (individuální péče, jazyková příprava, kroužek českého jazyka a pravidelné setkávání) jsou mateřskou školou poskytnuty zdarma.

- Individuální péče pro všechny děti ve třídě (možnost využití řady pomůcek z programu logopedie a vzdělávání cizinců).
- Jazyková příprava pro předškolní děti s odlišným mateřským jazykem probíhá v mateřské škole 2x týdně v 30 minutových blocích. V pondělí se děti seznamují s tématy, které bude v daném týdnu celý kolektiv třídy probírat. A ve čtvrtek vyhodnocují své nové znalosti.
- Kroužek českého jazyka pro všechny děti s OMJ probíhá jednou týdně v dopoledních hodinách. Děti jsou rozděleny do 4 malých skupin dle věku a úrovně znalostí českého jazyka. Kroužek je financován z dotací Ministerstva vnitra, v rámci projektu obcí na podporu integrace cizinců
- Pravidelné setkání dětí, rodičů a zaměstnanců školy v přítomnosti překladatelů – informační a třídní schůzky pro rodiče a děti s OMJ

3.2.4 Denní řád

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne, přizpůsobil se potřebám i aktuální situaci

(např. individuální příchod a odchod z MŠ, neplánované činnosti). Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (minimálně 2 hod. dopoledne), činnosti se přizpůsobují kvalitě ovzduší či jiným přírodním překážkám (mráz – 10 °C, náledí, silný vítr, déšť, inverze, apod.). Děti mají dostatek pohybu nejen na zahradě, ale i uvnitř mateřské školy. V organizaci denního řádu je dostatek času na spontánní hru, práci vlastním tempem, možnost pracovat individuálně, skupinově i frontálně. Děti mají možnost neúčastnit se společných činností, mají možnost soukromí.

3.2.5 Možnost relaxace, odpočinku

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku i odpočinku jednotlivých dětí. Nutit děti ke spánku na lůžku je nepřipustné. Předškolní děti mají možnost v době odpoledního odpočinku využít nabídky zájmových aktivit v MŠ (kroužky). Děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim.

3.2.6 Kvalita komunikace

Ve vztazích mezi zaměstnanci uplatňujeme vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost a spolehlivost. Ve vztazích k dětem se všichni zaměstnanci vyhýbají negativním slovním komentářům, dostatečně chválí, pozitivně hodnotí tak, aby se děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají rovnocenné postavení, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Podporujeme děti, aby se nebály, samostatně pracovaly a důvěřovaly si. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí a naopak podporujeme vzájemnou spolupráci.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany, vandalismu).

Dětem s odlišným mateřským jazykem se učitelky individuálně věnují.

3.2.7 Bezpečnost a ochrana zdraví dětí

Budovy mateřské školy jsou k zajištění bezpečnosti dětí zamykány, a to vždy v době od 8,30 – 12,00 hodin a od 13,00 – 14,30 hodin. Kdokoliv přijde do MŠ v tomto časovém rozmezí, musí použít zvonku a vyčkat příchodu personálu.

Součástí bezpečností a zdraví dětí využíváme preventivní programy (prevence šikany v kolektivu, užívání návykových látek, bezpečnost na ulici, ochrana vlastního bezpečí vůči druhým osobám aj.).

Rodiče dětí v určené hodiny vstupují pouze do šaten. Vždy jsou včas seznámeny s pravidly vycházející z aktuální epidemiologické situace.

Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole

Ředitelka je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.

Opatření v průběhu vzdělávacích činností

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy, do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
- Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky.
- Nesmí odejít od dětí! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice mateřské školy.
- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha.
- Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě.

- Před zahájením cvičení v tělocvičně musí vždy zkontrolovat, zda je nářadí v pořádku.
- Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku. Neprodluhuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně.
- Dítě předává učitelka rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zákonným zástupcem dítěte (může být stálé nebo na časové období).
- Pedagogové dbají na správné dodržování hygienických návyků dětí, dle zvyklostí i mimořádných opatření.

Opatření při pobytu dětí venku

- Při pobytu dětí mimo území mateřské školy odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších 3 let, 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od dvou do tří let, 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti s postižením nebo 1 dítě s postižením a 1 dítě od dvou do tří let.
- Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru používat průlezký, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled. Před příchodem dětí na herní prvky, učitelky zkontrolují bezpečnost herního prvku.
- Učitelka spolu s uklízečkou zajišťuje bezpečné prostředí na zahradě a v areálu mateřské školy.
- Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbá frekventovaným ulicím. Učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používají terčík. Průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici a v dopravě (přechody aj.). Bezpečnost dětí při pobytu venku mimo budovu školy je zajištěna překrýváním služeb pedagogů tak, aby byly vždy dvě učitelky venku s dětmi. Při pobytu mimo objekt mateřské školy používají děti bezpečnostní vesty.

Opatření při sportovních akcích, výletech, kroužcích

- Ředitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.
- Ředitelka školy stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích a pravidlech jednání v těchto situacích.
- Kroužky – v době realizace zájmových kroužků zodpovídá za děti, které se činnosti účastní, vždy učitelka – vedoucí kroužku, a to od doby převzetí dětí od třídní učitelky do doby jejich předání třídní učitelce. Kroužky zajišťované agenturou doprovází vždy pověřená učitelka.
- Solná jeskyně/ plavání – doprovodem dětí jsou 2 učitelky nebo 1 učitelka a 1 správní zaměstnanec.
- Výlety – doprovodem dětí jsou vždy 2 učitelky a 1 správní zaměstnanec.

Opatření při úrazu

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úrazu, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte.
- Každý, i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní učitelka Protokol o úrazu. Děti jsou v mateřské škole pojištěny. V případě úrazu obdrží rodiče od ředitelky školy k vyplnění formulář k čerpání pojistného. Toto pojištění je platné pro všechny akce, které škola pořádá.

Prevence sociálně patologických jevů

Je důležité zahájení primární prevence právě v době předškolní docházky a poskytnutí potřebných informací dětem formou, která je přiměřená jejich věku. Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, to znamená, aby děti byly schopné žít ve společenství blízkých dospělých, vrstevníků, naučily se s nimi komunikovat a řešit problémy, uplatňovat se a prosazovat, ale také, aby se naučily požadavkům okolí

přizpůsobit a dokázaly rozpoznat a nepodlehout sociálně patologickým jevům, se kterými se v budoucnu setkají.

Vhodnými prostředky jsou preventivní programy, informační nástěnky pro rodiče, spolupráce s PPP, interaktivní informační materiály.

3.2.8 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování a zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Aktivitu mateřské školy plánuje společně se spolkem rodičů.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnost zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémech dětí.

3.3 Organizační podmínky

- Školní řád
- Organizační řád
- Provozní řád

Provoz: sedm tříd s celodenním provozem ve dvou samostatných budovách.

Počty dětí na třídách dle povolené výjimky: celkem 180 dětí

Dohoda o stanovení počtu tříd v mateřské škole a počtu dětí ve třídách mateřské školy s přihlédnutím k pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám mateřské školy je určena podle vyhlášky č.14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů.

Počet tříd v mateřské škole a počet dětí v jednotlivých třídách

Třída 1	24 dětí	věk 3 – 4 let
Třída 2	28 dětí	věk 4 – 6 let + děti s OŠD
Třída 3	28 dětí	věk 4 – 6 let + děti s OŠD
Třída 4	28 dětí	věk 4 – 6 let + děti s OŠD
Třída 5	24 dětí	věk 3 – 4 let
Třída 6	24 dětí	věk 2 – 4 let
Třída 7	24 dětí	věk 3 – 4 let

Počet tříd a počet dětí v jednotlivých třídách se stanovuje vždy nově na školní rok v dohodě se zřizovatelem ÚMČ Praha 11. Kapacita mateřské školy je dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol: 180 dětí.

- **Organizace dílčích projektů sdružující děti různých tříd**

- **logopedie:** 2x týdně dopoledne na všech třídách (log.asistentka v každé třídě)
- **logopedie – výuka českého jazyka dětí cizinců:** 1x týdně dopoledne (malé skupiny)
- **angličtina:** 1x týdně odpoledne
- **keramika:** 2x týdně odpoledne
- **výtvarný kroužek:** 1x týdně odpoledne
- **fotbálek:** 1x týdně dopoledne
- **plavání:** 1x týdně dopoledne
- **flétna:** 1x týdně odpoledne
- **Maxík** (dětí s OŠD): 1x týdně dopoledne

3.4 Personální podmínky

Pedagogové mají předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost. Paní učitelky jsou zapojeny do programu dalšího vzdělávání, kde si prohlubují svoji odbornost. Dle svého zájmu a zaměření navštěvují odborné kurzy (po dohodě s paní ředitelkou) a samostatně se sebevzdělávají. Mateřská škola podporuje další vzdělávání i nepedagogických zaměstnanců. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna pedagogická péče o děti. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti v rozsahu 2,5 hodiny. Učitelé v rámci své psychohygieny dodržují plánovanou pauzu na oddech (v této době je péče o děti plně zajištěna). Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci se specializovanými odborníky.

- **Personální obsazení**

- ředitelka
- zástupce statutárního orgánu
- 1 zástupkyně pro provoz

- **Budova Hroncova 1882**

Pedagogické vedení tříd:

1.třída: 2 učitelky

2.třída: 2 učitelky

3.třída: 2 učitelky

4.třída: 2 učitelky

Provozní zaměstnanci – úklid:

1 uklízečka

1 školnice

- **Budova Hroncova 1883**

Pedagogické vedení tříd:

5.třída: 4 učitelky, 1 školní asistentka

6.třída: 2 učitelky

7.třída: 2 učitelky

Provozní zaměstnanci – úklid:

1 školnice

1 uklízečka

Úvazek učitelek: 15x 1,00 úvazek, 1x 0,3 úvazek

Úvazek asistentky: 1x 0,3 úvazek

- **Další provozní zaměstnanci**

- vedoucí školní jídelny: 1 (0,200 úvazek)
- hlavní kuchařka: 1 (1,000 úvazek)
- kuchařky: 3 kuchařky (á 1,000 úvazku)
- pracovnice obch. provozu: 1 (0,600 úvazku)
- hospodářka: 1 (1,000 úvazku)
- prádelna: 1 (0,350 úvazku)

- **Odborná činnost**

- Logopedie: klinický logoped
- PPP dle potřeby

3.5 Spolupráce s rodiči a s dalšími institucemi

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Učitelé informují rodiče o pokrocích jejich dítěte a domlouvají se s nimi na společném postupu při výchově a dalším vzdělávání. Učitelé sledují konkrétně potřeby dětí a rodin a snaží se jim porozumět, ale chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně a nezasahují do života a soukromí rodiny.

Formy a způsob spolupráce s rodiči

- spolek rodičů při mateřské škole (samostatně hospodařící subjekt)
- spoluúčast rodičů při akcích pořádaných školou (pomoc při organizaci sportovních dnů, společenské akce – tvořivé dílny, besídky, zahradní slavnosti aj.)
- třídní schůzky
- beseda s učitelkami ZŠ, s dětským psychologem
- pravidelné konzultace a vzájemné informace o prospívání dětí rodiče – učitelka (pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost)
- pravidelné ukázky dětských prací na nástěnkách, program činností, jídelníčky

- nabídky odborných konzultací, odborné literatury, konzultace s logopedem
- dny otevřených dveří
- otevřené dílny (zimní, jarní, setkání ke dni matek.....)

Spolupráce s dalšími institucemi

- ZŠ Campanus, Jírovcovo nám. 1782, 148 00 Praha 4,
- Pedagogicko-psychologická poradna: Vejvanovského 1610, 149 00 Ohradní, Praha 4,
- Hygienická stanice hlavního města Prahy
- Překladatelské služby

4. Charakteristika vzdělávacího programu a jeho zaměření

Školní vzdělávací program „Cestou k přírodě“ vychází obecně z osobnostně orientovaného modelu předškolní výchovy a vzdělávání, tj. každé dítě je jedinečnou osobností, individualitou se svými potřebami, vlastnostmi, na konkrétní mentální i biologické vývojové úrovni a proto se snažíme přistupovat ke každému dítěti se znalostí jeho osobnosti, konkrétní úrovně rozvoje všech oblastí a s připravenými vhodnými podmínkami a uzpůsobenou vzdělávací nabídkou.

Naše mateřská škola nenahrazuje výchovu a vzdělávání v rodině, ale doplňuje je odborným přístupem a znalostmi pedagogů, kteří se snaží ve velkém počtu dětí každé třídy vytvářet adekvátní prostředí pro maximální rozvoj každého dítěte v oblasti biologického, psychického i sociálního vývoje. Mateřská škola se snaží vytvářet pro rodiče i děti přátelskou, klidnou a vstřícnou atmosféru plnou porozumění, vzájemné komunikace a pohody, ve které se budou cítit děti i rodiče příjemně, jistě a bezpečně. K tomu také přispívá úzká spolupráce s rodinou. Jen v takovémto prostředí se dítě může naučit vzájemné spolupráci, pomoci a respektování jeden druhého v rámci mezilidských vztahů, ale i toleranci a cítění ke všemu živému v rámci environmentální výchovy, odpovědnosti za svoje činy a chování, samostatnosti a zdravému sebevědomí a sebeúctě.

Hra je dětem nejpřirozenější činností v předškolním období, a proto právě prostřednictvím hry, vlastní činnosti dítěte, vhodných podnětů, situací, prožitků a zážitků pedagogové dětem přibližují skutečnou realitu a okolní svět, který děti nejlépe poznají skrze vlastní zkušenost a smyslové vnímání. Mateřská škola se snaží dítě postupným přirozeným vývojem připravit nejen pro vstup do další etapy vzdělávání – do základní školy, ale také připravit u každého dítěte ten nejlepší základ pro celoživotní vzdělávání, poznávání a orientování se v běžném životě.

Školní vzdělávací program „**Cestou k přírodě**“ vychází z postupné přeměny mateřské školy v podmínkách i vzdělávání směrem k přírodě, zaměřuje se a prohlubuje oblast environmentální. V dnešní době, zvláště ve městě, mají děti málo příležitostí setkávání se s přírodou, často však ani tyto příležitosti jejich rodiče a příbuzní k bližšímu poznávání přírody a rozvoji osobnosti nevyužívají. Děti „moderní“ doby se tak stávají se čím dál více odcizení přírodě, zvířatům a tím i vzájemným kladným vztahům vůči sobě.

- *Návštěvy Kunratického lesa*

Jelikož se mateřská škola nachází v blízkosti Kunratického lesa, plánujeme navštěvovat toto přírodní prostředí dle počtu dětí na třídě i vícekrát do týdne, ne pouze příležitostně a pedagogický personál se bude dále vzdělávat v tom, jak lze prostředí lesa využít, jak zaměřit vzdělávací nabídku, formy a metody práce, které zde bude uplatňovat.

- *Chov drobných živočichů ve třídách*

Díky environmentálnímu zaměření naší školky, bude nadále pokračovat chov drobných živočichů ve třídách. Dále v rámci našeho zaměření je kontakt s drobnými živočichy obohacován také o pozorování hmyzu a jiných bezobratlých živočichů zvětšovacími kukátkami, plánuje se využívání mikroskopu ke zkoumání nejrůznějších detailů přírody.

- *Vybavení a přeměna školní zahrady*

Zahrada mateřské školy, kde je uskutečňován pobyt venku, je dosud vybavena pískovištěm a umělými herními prvky, s keřovými a stromovými zákoutími. Chybí však přírodní prvky a překážky, které by děti rozvíjely v oblasti motoriky a také skrytější, ale pro pedagogy přehledná, místa k volné a námětové hře a odpočinku dětí, popř. využitelná při zahradních akcích a slavnostech. Na zahradě proto plánujeme zasazení dřevěných

kladin, kůlů, pařezů apod. pro přecházení, balancování, posílení rovnováhy, rozvoj spolupráce a tvořivosti.

Součástí školní zahrady jsou plánovaně vybudované záhonky, ať už pouze pro pěstování rostlin k užítku estetickému nebo pro pěstování plodin v rámci koloběhu v přírodě. Zde si děti vysazují dle vhodného období rostliny a poznávají, co potřebují k životu, jak se o ně správně starat, rozvíjet se v oblasti environmentální, ale i v oblasti biologické, (motorika a pracovních schopností), psychické (city, vůle, kognitivní schopnosti, komunikační, jazykové) a sociální (spolupráce, sebepojetí).

S vizí širšího rozvoje osobnosti dětí předškolního věku, jsme s pomocí odborníků nechali vytvořit vrbové stavby, kde děti našly útočiště před sluncem a „svůj“ prostor pro hru a komunikaci s ostatními kamarády či jen pro svou osobní relaxaci. Takovéto stavby je možno nejrůznějším způsobem využívat i při činnostech, slavnostech a akcích s rodiči konaných v zahradě MŠ.

Na obou zahradách mateřské školy byly vybudovány domky na pracovní a polytechnickou činnost.

- *Tvoření s přírodním materiálem*

V rámci společných aktivit a školních výletů se snažíme zajistit a rozšířit vzdělávací nabídku v oblasti environmentální o poznávání a tvoření z přírodních materiálů, popř. z recyklovatelných materiálů a zapojit do těchto činností také rodiče, což by mělo prohloubit vzájemné vztahy rodiny a školy, zájmy a spolupráci.

- *Třídění recyklovatelného odpadu ve všech třídách*

V mateřské škole třídíme recyklovatelný odpad. Každá třída má koš na papír a plasty jsou vyhazovány do příslušných popelnic. Děti jsou pravidelně vedeny ke správnému třídění odpadu.

▪ *Čistíme školní zahradu od toho, co na ni nepatří*

Na školní zahradě se nahromadí za určitou dobu odpadky a jiné věci, které do přírodního prostředí nepatří. Proto plánujeme na Den Země, tj. 22. 4., či v jiné dny dle potřeby realizovat s dětmi čištění zahrady, tzv. „ozdravění“ zahrady. Děti si touto akcí uvědomí, jak je důležité starat se o přírodní prostředí, abychom v něm mohli dále existovat.

4.1 Cíle a kompetence předškolního vzdělávání

Vzdělávací program v mateřské škole vychází a respektuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Vzdělávání se realizuje a plánuje v integrovaných blocích, které jsou krátkodobými (týdenní plánování) i dlouhodobějšími tematickými celky dle potřeby pedagoga i dětí, dle situace a okolních podmínek. Prolínají se zde rozmanité činnosti, prostřednictvím níž se dítě rozvíjí ve všech pěti vzdělávacích oblastech dle RVP PV (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět). V každé z nich by mělo dosáhnout dle svých schopností a osobního rozvoje očekávané výstupy.

Mateřská škola respektuje a vychází z rámcových cílů

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy, nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu, proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sbližování

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá

Pro dítě ukončující předškolní vzdělávání by měly být dosažitelné tyto klíčové kompetence:

▪ *Kompetence k učení*

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

▪ *Kompetence k řešení problém*

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

▪ *Komunikativní kompetence*

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

▪ *Sociální a personální kompetence*

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

▪ *Činnostní a občanské kompetence*

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4.2 Cíle a vzdělávací nabídka v mateřské škole

Hlavní cíle mateřské školy jsou zaměřené na:

- rozvoj praktických a pohybových schopností a dovedností jemné i hrubé motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování si zdravých životních návyků
- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností
- rozvoj předčtenářských a předmatematických schopností a dovedností
- rozvoj fantazie, představivosti a tvořivosti
- rozvoj paměti, pozornosti a soustředěnosti
- podporu samostatnosti, sebeovládání a uvědomování si vlastních pocitů a chování
- podporu spolupráce, vzájemných pozitivních vztahů a chování se k druhému a ve skupině, rozvoj prosociálního chování
- seznamování se a osvojování si základů mezilidských morálních hodnot
- osvojování si národních zvyků a tradic, ale také vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, seznamování se se světem lidí a s okolním prostředím
- rozvoj environmentální senzitivity a úcty k životu, vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, poznávání přírody a uvědomování si pozitivních i negativních zásahů člověka do přírody

K těmto cílům jsou děti vedeny konkrétními činnostmi, vzdělávací nabídkou, co možná nejpestřejší, důraz je kladen na připravené prostředí. V tomto směru je povinností každé učitelky dále se vzdělávat, prohlubovat své znalosti, zkušenosti a dovednosti a realizovat nové metody a formy práce, které si v praxi ověří jako správné a vyhovující.

Do vzdělávací nabídky učitelky nejčastěji zařazují:

- **Hudební, hudebně pohybové a dramatické činnosti**

Učitelka je pro děti vzorem po všech stránkách, je také vzorem hlasovým. Intonačně čistým zpěvem, vhodnou a správnou artikulací a rytmizací učitelky u dětí zdokonalují intonaci, hlasový rozsah, rozvíjí rytmické a artikulační schopnosti a dovednosti, formou hudebních a pohybových her, improvizací hudební (hlasovou i instrumentální) i pohybovou děti rozvíjí svou paměť, představivost, fantazii a tvořivost a v neposlední řadě jsou součástí hudebních činností také cvičení dechová a logopedická. Při hudebních činnostech je základem navození příjemné nenucené atmosféry, možnost zapojení každého dítěte dle jeho schopností a dovedností do „společného muzicírování“, posílení jeho sebevědomí, začlenění do skupiny, práce s hudební pohádkou, dramatizací, rozvíjení hudebních schopností a dovedností (cit pro výšku, délku, sílu a barvu tónu aj.).

- **Výtvarné činnosti**

Při výtvarných činnostech je zásadní rozvíjet u dětí tvořivost, představivost, fantazii a nezakládat práci na šablonách a vytváření díla k podobě představy pedagoga. I ty nejmladší děti by měly mít možnost na dané téma i mimo něj experimentovat s barvami, vyzkoušet si různé techniky a metody práce (dle samostatnosti a se zachováním bezpečných pravidel) a konkrétní činnost si prožít. Tímto způsobem se u nich rozvíjí jejich osobnost a výtvarný projev tak může vypovídat i o charakterových vlastnostech a nám dávat zpětnou odezvu a podklady pro diagnostiku dětí.

- **Komunikační, řečové, jazykové**

Komunikace se stává stále větším problémem u dospělých, natož potom u dětí, pro něž jsou dospělí ve všem vzorem (i svým záporným chováním). Pokud rodiče či jiné mluvní vzory správně neartikulují nebo mají některou z řečových vad, pokud s dítětem nekomunikují, nerozvíjejí jeho slovní zásobu, myšlení, vyjadřování a další jazykové, komunikační a s nimi spojené i předčtenářské schopnosti, nemůžeme očekávat od dítěte, že bude v těchto oblastech rozvinuté.

V dnešní době stále narůstá řečových vad a logopedických problémů. Je to dáno nejen nekomunikací ze strany rodičů, nepodnětným prostředím, ale také stále častějším využíváním médií v rodinách – televize, počítač. Dítě při sledování obrazovky nemá

potřebu komunikovat, mluvní vzory v těchto médiích nebývají správné a kvalitní. Pořady a programy, které děti se zájmem hltají, ubírají dětem fantazii, tvořivost, poškozují jim zrak, sluch a v dalších oblastech je nerozvíjí. Takto strávený čas by měl být minimální (5 – 10 minut denně) a měly by být vybírány kvalitní, předškolní děti rozvíjející pořady, popř. programy.

V mateřské škole je televize využívána minimálně (pouze pořady s vhodným vzdělávacím obsahem), naopak u dětí rozvíjíme komunikační, jazykové a řečové schopnosti a dovednosti vzájemnou komunikací, vyjadřováním, nasloucháním, společným řešením problémů a rozбором čtených či vyprávěných textů (pohádek apod.). Je zde také zajištěna logopedická péče a rozvoj znalostí českého jazyka u dětí s odlišným mateřským jazykem.

▪ **Předčtenářské činnosti**

Základem rozvoje čtenářské pregramotnosti je komunikace, rozšiřování slovní zásoby, rozvoj paměti a chápání smyslu jednotlivých slov, vět, slovních spojení a přednostně také správný mluvní vzor pedagogů. Čtenářská pregramotnost souvisí se sluchovým vnímáním, s nasloucháním textů, s vyprávěním, s rozvojem citění pro rytmus, s rozvojem pozornosti, soustředěnosti a s motivací pro podněcování zájmu o poznávání a práci s knihami, časopisy a s ilustracemi. Rozvíjení zrakového a sluchového vnímání, analýza a syntéza jsou nezbytné pro navázání na rozvíjení čtenářské gramotnosti v další etapě vzdělávání. Využíváme nejrůznějších her nejen se slovy a s písmeny, které podněcují oblast tvořivosti, pozornosti, pravolevé orientace rozvíjejí oblast grafomotoriky, ortomotoriky a motoriky obecně – hrubé i jemné (výtvarné, pohybové, hudební činnosti).

▪ **Předmatematické činnosti**

Míra rozvinutých předmatematických schopností ovlivní, jak se bude dítě dále orientovat a jak svými schopnostmi a dovednostmi naváže ve školních matematických činnostech. V této oblasti nesmíme opomíjet a zanedbat podněcování myšlení, uvažování, usuzování, vytváření představ o čísle a počtu, dávat příležitosti k rozvíjení schopnosti třídění, uspořádání, porovnávání a přiřazování, zařazujeme činnosti pro seznamování s kvantitou, se znakem, s kombinatorikou a s pravděpodobností, chápání jisté/možné. V této oblasti předmatematických činností se pedagogové mateřské školy dále vzdělávají.

▪ **Pohybové, relaxační a manipulační činnosti**

Pohybové aktivity jsou nedílnou součástí každodenního programu v mateřské škole, ať již v činnostech řízených nebo spontánních. Vycházíme z přirozené potřeby pohybu každého dítěte, rozvíjíme obratnost, rovnováhu, vytrvalost, pohybovou improvizaci, vyjádření a pohybové reakce na hudbu, podporujeme cvičením správné držení těla, dýchání a zařazujeme relaxační cvičení vedoucí k částečnému či úplnému uvolnění dětí (dáno osobností dítěte, popř. poruchou, hyperaktivitou aj.).

▪ **Environmentální činnosti**

Environmentálními činnostmi rozvíjíme poznání a vztah k přírodě a environmentální senzitivitu vůči všemu živému. Mateřská škola rozšiřuje vzdělávací aktivity v této oblasti prostřednictvím kontaktu s drobnými živočichy. Využívá prostředí blízkého lesa, plánuje zařazovat činnosti týkající se péče o rostliny, více využívat a pracovat s přírodními materiály a učit děti všimnout si změn v životním prostředí, vlivu lidské činnosti na životní prostředí a nutných opatření, která bychom měli dodržovat pro udržitelnost života na Zemi. Proto je důležité vést děti k odpovědnosti za své činy, všimnout si každého detailu, všimnout si i těch nejmenších živočichů a vědět, že i oni mají na světě své místo a význam. Využíváme metody experimentu, přímého kontaktu a poznávání všemi smysly, pozorování (bez pomůcek, ale i lupou, zvětšovací kukátkem, plánujeme využívat mikroskop) – krátkodobé a dlouhodobé, které vede děti k seznámení se s potřebami živých tvorů a k respektování, že i jiný živý tvor má nárok na odpočinek, klid apod., vědět, že zvířata nejsou hračky a podle toho je nutné se k nim chovat.

▪ **Činnosti pro podporu vzájemných sociálních vztahů a spolupráce**

Mateřská škola má pro mnoho dětí (hlavně pro děti bez sourozenců) oproti rodinnému prostředí nezměrnou výhodu – děti jsou v kolektivu dětí svého, předškolního, věku, poznávají chování ostatních, zkoušejí zde uplatňovat své dosud poznané vzorce chování z rodiny a učí se řešit situace a reagovat na chování druhých dětí. Vztah s dětmi v mateřské škole je odlišný od vztahu sourozeneckého a počet dětí na třídě vede k trpělivosti a toleranci vůči druhému. Je však na učitelce, jak bude dále vztahy ve třídě rozvíjet a podněcovat, ať už reakcemi na konkrétní situace nebo cílenými činnostmi vedoucími k posílení toho správného vzorce chování. Snažíme se podporovat spolupráci,

pomoc druhému, rozvíjet pozitivní vztahy mezi dětmi, respektovat odlišnosti a přijímat je, vést děti k samostatnosti řešení problémů, ke zdravému sebevědomí a k sebeovládání.

- **Kognitivní/poznávací činnosti a činnosti pro rozvoj smyslů**

Poznání dětí je spojeno se stálým zájmem o nové věci, s podnětným prostředím, s komunikací, motivací, se zvědavým kladením otázek, s experimentací, objevováním a s rozvíjením všech smyslů. Jen přímou zkušeností si dítě nejvíce zapamatuje, když si situace prožije a vytvoří si vlastní úsudek o dané věci. Snažíme se dětem poskytnout takové prostředí a podmínky, které budou rozvíjet jejich poznání – vhodné podmínky materiální (prostory, pomůcky, hračky, nářadí a didaktický materiál), psychosociální a podněcující přírodní prostředí, kde se děti budou cítit bezpečně a jistě a díky tomu se můžou soustředit na konkrétní činnosti a stimuly, kterými je učitelky vhodnou formou cíleně rozvíjejí.

- **Spontánní volná hra, námětové hry**

V mateřské škole se snažíme dětem poskytovat dostatek času pro spontánní volnou hru. Každé dítě si tak dle svého zájmu a aktuální potřeby může zvolit, jakou činnost bude vykonávat, jaké spoluhráče si zvolí či „na co“ si bude hrát. V námětové hře dítě vstupuje do nejrůznějších rolí, učí se s ostatními spolupracovat, rozvíjí své vyjadřování, komunikaci, učí se řešit problémové situace ve hře, ale především jsou to situace přenesené a přetvořené z reality a snaží se s nimi vyrovnávat. Proto by dětem neměl být čas pro spontánní hru zkracován či úplně vypuštěn z programu. Učitelka při této hře pozoruje chování dětí, což má pro ni význam diagnostický a zpětně by měla s dětmi reflektovat jejich pocity a jednání, a to jim pomůže lépe si uvědomit konkrétní situaci, obsah hry a řešený problém.

4.3 Nadstandardní aktivity v mateřské škole

Název: **Keramika, Výtvarný kroužek**

Očekávané výstupy: Rozvoj jemné motoriky, rozvoj fantazie, tvořivosti a samostatnosti.

Charakteristika: Oba kroužky probíhají v odpoledních hodinách v pravidelném čase

Název: **Angličtina**

Očekávané výstupy: Rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, seznámení s jiným jazykem a kulturou.

Charakteristika: Kroužek probíhá ve více skupinách pravidelně v odpoledních hodinách.

Název: **Plavání**

Očekávané výstupy: Celkový rozvoj pohybových dovedností, samostatnosti a rozvoj základu zdravého životního stylu.

Charakteristika: Kroužek probíhá dopoledne jednou týdně.

Název: **Maxík**

Očekávané výstupy: Rozvoj kognitivních funkcí, jemné a hrubé motoriky. Zvýšení předpokladů školního úspěchu

Charakteristika: Kroužek probíhá v dopoledních hodinách pro děti s OŠD.

Název: **Flétna**

Očekávané výstupy: Rozvoj dechových a muzikálních schopností, motoriky, hudebního cítění a získání základů pro následný hudební vývoj

Charakteristika: Kroužek probíhá

4.4 Vzdělávací obsah a integrované bloky

Školní vzdělávací program shrnuje základní myšlenky a podmínky předškolního vzdělávání v mateřské škole a udává výchozí otevřený rámec pro tvorbu třídních vzdělávacích programů a třídního plánování. Každá třída má odlišné podmínky, osobnosti dětí a jejich potřeby, vztahy mezi dětmi, odlišnou věkovou strukturu, a proto si pedagogičtí pracovníci každé třídy vytváří svůj konkrétní třídní vzdělávací program, který nejlépe vyhovuje prostředí a podmínkám vzdělávání konkrétní třídy. Ale i konkrétní týdenní či vícedenní plány nejsou neměnné. Dle situace, podmínek či stavu dětské skupiny může zkušený pedagog spontánně své přípravy měnit a improvizovat.

Vzdělávací obsah na jednotlivých třídách vychází z jednotlivých oblastí RVP PV (dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět) a je strukturován do navazujících vzdělávacích celků daných přírodním cyklem střídajících se ročních období PODZIM – ZIMA – JARO – LÉTO. Pro tyto celky jsou charakteristické změny v přírodě během celého cyklu a s nimi spojené tradice, svátky a slavnosti a to nejen místní a české, ale i krajově odlišné a světové, díky nimž si děti uvědomují a mají povědomí o okolním a vzdáleném prostředí, o světě a jiných kulturách. V těchto celcích se promítají také skutečnosti týkající se života v mateřské škole (např. nástup do MŠ spojený s adaptací, zápisy do ZŠ, loučení s předškoláky). Od těchto témat se odvíjí konkrétní pedagogickými pracovníky propracované integrované bloky, které si každá učitelka uzpůsobuje dle potřeb dětí, podmínek a svých znalostí, schopností a zkušeností a stanovuje ke každé činnosti konkrétní dílčí cíle. Základem výchovy a vzdělávání v mateřské škole je poznávání všemi smysly toho, co dítě obklopuje, co zažívá, jeho vlastní zkušenosti vedoucí k orientaci ve světě. Živá zkušenost a prožitek jsou v tomto období nenahraditelné.

Kromě těchto integrovaných bloků daných tím, co dítě okolo sebe vidí, cítí a poznává je program mateřské školy zpestřen o prolínající se tematické bloky a projekty blízké osobnosti dítěte předškolního věku (přirozené prostředí, fantazijní témata, pohádky aj.) a týkající se dalších aktivit mateřské školy – divadla, školní výlety, návštěvy solné jeskyně, tvořivé dílny či slavnosti. Dle zaměření a rozšířenému vzdělání konkrétních pedagožek vychází tematické bloky a projekty také ze specifík každé třídy (např. environmentální zaměření – chov zvířat ve třídě atd.). Realizovány jsou speciální programy a programy zaměřující se na činnosti pro zvýšenou podporu některých oblastí v rozvoji dítěte a programy

kompenzační (programy podporující zdraví – solná jeskyně, logopedická péče, předčtenářské a předmatematické dovednosti, environmentální citění aj.).

PROJEKTY, AKTIVITY A AKCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název: Chov drobných živočichů v mateřské škole

Očekávané výstupy: Rozvíjení environmentálního citění, úcty k životu, odbourávání štitivosti vůči drobným živočichům a rozvíjení vztahu k nim prostřednictvím konkrétních chovaných zvířat, posilování pozitivních emocí, seznamování s potřebami, charakteristikami, chováním a koloběhem života chovaných živočichů, rozvíjení komunikace, jazykového projevu slovní zásoby a vyjadřování, motivace v oblasti psychické, adaptační, k činnostem při volné hře, k námětové hře, k výtvarným a hudebním činnostem, ke zklidnění, posilování pozornosti, soustředěnosti, rozvíjení odpovědnosti, ohleduplnosti a schopnosti péče o živé tvory, rozvíjení smyslového poznání, naplňování individuální potřeby kontaktu se zvířaty a s přírodou.

Charakteristika: Chov drobných živočichů ve třídě mateřské školy byl zaveden a je stále realizován od školního roku 2012/2013.

Děti jsou v každodenním přímém i nepřímém kontaktu s vybranými druhy chovaných zvířat, dle jejich potřeby je jim tento kontakt umožněn při činnostech spontánních, individuálně, ale i při činnostech řízených, skupinových v rámci aktuálního projektu či integrovaného bloku.

Název: Vstávej semínko „holala“

Očekávané výstupy: Rozvoj environmentální činnosti, rozvoj poznání a vztahu k přírodě, péče o rostliny.

Charakteristika: Sazení semínek, popř. sazenic bylinek, rostlina a zeleniny na připravené záhonky v zahradě MŠ, do květináčů na třídě, osázení květináčů před každým vchodem třídy. Seznámení s koloběhem vody v přírodě. Ochrana a využití vodních zdrojů.

Název: Logopedický program

Očekávané výstupy: Rozvíjet komunikační dovednosti dětí, systematicky rozvíjet řeč dítěte, procvičování mluvidel.

Charakteristika: Po předchozí konzultaci s klinickým logopedem, probíhá výuka logopedie na každé třídě (individuálně i větší skupiny) za pomoci asistenta logopeda.

Název: **Logopedický program – výuka českého jazyka dětí cizinců**

Očekávané výstupy: Zaměření na rozvoj slovní zásoby, předcházení řečových vad, pomoc dětí s OMJ socializaci v kolektivu dětí česky mluvících.

Charakteristika: Pro všechny děti o OMJ probíhá výuka 1x týdně v dopoledních hodinách (malé skupiny). Pro všechny předškolní děti s OMJ je výuka rozšířena o dva půlhodinové bloky týdně.

Název: **Plavání**

Očekávané výstupy: Posílení zdraví a prevence zdravotních onemocnění.

Charakteristika: Jednou týdně, přihlášené děti budou navštěvovat plavecký bazén Praha 11, ostatní děti v MŠ se tento den věnují sportovním aktivitám.

Název: **Atletika**

Očekávané výstupy: Posílení zdraví a prevence zdravotních onemocnění.

Charakteristika: Pravidelné organizování sportovních akcí pro všechny děti i jednotlivé skupiny v MŠ.

Název: **zařazení ICT do vzdělávání dětí**

Očekávané výstupy: využití moderní technologie k rozvoji dítěte a jeho orientace v užívání technologií, které jsou součástí jeho života

Charakteristika: Práce s tabletem, 20 minut týdně, v malé skupině. Aktivita pro předškolní děti kombinující IT techniku s didaktickou pomůckou.

Název: **Rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností ve spolupráci s dětmi ze základní školy Campanus, Jírovcovo nám. 1782, Praha 4**

Očekávané výstupy: Předčtenářská gramotnost – rozvoj komunikace, rozšiřování slovní zásoby, rozvoj paměti, soustředění, pozornosti, seznámení s knihou i ilustrací.

Předmatematická gramotnost – rozvoj orientace v předmatematických činnostech,

podněcování uvažování, logického myšlení, vytváření představy o čísle, rozvoj schopnosti přiřazování, třídění, uspořádání.

Charakteristika: Jednou za čtrnáct dní navštíví děti 1. stupně ZŠ Campanus předem určenou třídu mateřské školy, ve které budou žáci ZŠ s dětmi MŠ číst pohádky, vzájemně komunikovat, dramatizovat pohádky a učit děti naslouchat mluvenému slovu. Návštěvy budou probíhat hravou formou, prostřednictvím níž se děti MŠ seznámí s čísly, barvami a s tvary. Vše se bude odehrávat za přítomnosti paní učitelek z MŠ i ZŠ, které si dopředu naplánují konkrétní téma návštěvy.

Název: **Fotbálek**

Očekávané výstupy: Rozvoj pohybových dovedností, rozvoj psychických a fyzických dovedností, překonávání překážek, rozvoj základu zdravého životního stylu.

Charakteristika: Jednou týdně pro přihlášené děti v dopoledních hodinách, využíváme hřiště a tělocvičny ZŠ Campanus, zahradu a okolí MŠ.

Název: **Naší pomocí přinášíme radost druhým**

Očekávané výstupy: Pomoc finančními prostředky nemocným dětem (nadace Sidus).

Charakteristika: Dobročinný příspěvek a prodej charitativních výrobků (záložky, dětské knihy samolepek....) na společných akcích s rodiči.

Název: **Knihobudka**

Očekávané výstupy: podpora předčtenářské gramotnosti a vytvoření pozitivního vztahu k literatuře.

Charakteristika: Na pozemku mateřské školy jsou zřízené dvě knihobudky, kam děti volně ukládají své knihy a jiné si půjčují.

Název: **Třídíme odpad**

Očekávané výstupy: Seznámení s tím, co je recyklovatelný odpad, proč a kam ho třídíme, seznámení s dalším zpracováním odpadu, rozvíjení environmentálního citění, vztahu k přírodě a ke svému okolí, odpovědnost za stav přírody, pochopení, že změny způsobené lidmi můžou životnímu prostředí škodit a ničit jej, osvojení si dovedností k vytváření zdravého a

bezpečného prostředí, rozvíjení úcty k životu, vytváření základního povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.

Charakteristika: Během celého roku si děti budou každodenně osvojovat přirozenou a praktickou zkušeností dovednost třídění recyklovatelného odpadu (papíru a plastu) – jeho rozeznání a kritérium pro zařazení do dané skupiny podle materiálu konkrétní věci. Tento projekt by měl probíhat na všech třídách, kde budou dle možností umístěny nádoby na daný tříděný odpad. Ty potom pedagožky samy nebo s dětmi, či uklízečky vysypou do sběrných kontejnerů na recyklovatelný odpad.

Nový projekt v daném školním roce

Každý daný školní rok, je paní ředitelkou ve spolupráci s pedagogy zvoleno jedno stěžejní téma celoročního projektu, které se prolíná všemi vzdělávacími programy. Na konci školního roku, každá třída zpracovává výstup určeného projektu formou portfolia. (téma projektu viz. příloha 6.4)

Další plánované aktivity:

- pravidelná divadla a tradiční akce školy
- tvořivé dílničky s rodiči (podzimní zdobení, tvoření adventních věnců a dekorací, velikonoční dekorace, dárky ke dni matek aj.), workshopy
- akce v Kunratickém lese
- čistíme zahradu od toho, co na nic nepatří (akce ke Dni Země)
- návštěvy IZS
- sportovní aktivity
- tematické dny
- besídky
- akce na podporu kulturních tradic (velikonoce, masopust, advent.aj.)
- výlety
- vzdělávací besedy (knihovna)

– TEMATICKÉ CELKY

PODZIM – ZIMA – JARO – LÉTO

❖ **PODZIM**

ZÁŘÍ

Očekávané výstupy:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností, hrubé a jemné motoriky v rámci poznávání prostředí a pravidelného režimu dne
 - rozvoj řečových schopností receptivních a produktivních, rozvoj komunikativních dovedností, rozvoj paměti, pozornosti (značky, básně, písně, říkanky atd.) a vnímání, rozvoj zájmu o učení, získávání postupné citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání, vytvářet a udržovat citové vztahy, poznávání sebe sama, rozvoj sebevědomí, sebedůvěry
 - seznamování s pravidly chování vůči druhému, vytváření prosociálních postojů, rozvíjení kooperativních dovedností, poznávání pravidel společenského soužití
 - seznamování s místem a prostředím, kde dítě žije, vytváření povědomí o přírodním prostředí, ve kterém dítě žije a o jeho proměnách (roční období)., rozvoj úcty k životu
-
- Já v MŠ/ Mateřská škola a rodina/ Den v mateřské škole
 - seznámení s prostředím mateřské školy, adaptace nově přichozích dětí na neznámé prostředí a orientace v něm, doma a v mateřské škole – vnímat rozdílnost prostředí, seznámení a opakování pravidel, rituálů a každodenního režimu mateřské školy, rozvoj sebeobsluhy, rozvíjení vzájemných vztahů ve skupině, multikulturní gramotnost
 - Ovoce a zelenina/ Podzim na zahradě a na poli
 - seznámení s podzimními (a dalšími) druhy ovoce a zeleniny a s činnostmi spojenými se sklizní a s jejím zpracováním, hygienické návyky při požívání ovoce, rozvoj smyslů (chuť, hmat, zrak) a pozornosti – poznávání barev

- Podzim přichází
 - seznámení s novým přicházejícím ročním obdobím – s podzimem a s jeho charakteristikami (změny v přírodě, odlétání ptáků, podzimní počasí, radovánky, plody a barvy podzimu atd.), uvědomování si rozdílnosti a cyklu ročních období, porovnávání odlišností

ŘÍJEN

Očekávané výstupy:

- rozvoj a užívání smyslů, pohybových schopností a dovedností (jemné i hrubé motoriky) a osvojení si poznatků k podpoře zdraví a bezpečí v rámci praktického poznávání živé přírody a okolí MŠ
- rozvoj řečových schopností receptivních a produktivních, rozvoj komunikativních dovedností, rozvoj paměti, pozornosti a vnímání (během vybraných vzdělávacích činností, např. rozlišování barev), rozvoj schopnosti sebeovládání, poznávání sebe sama a schopnosti vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity
- rozvoj tvořivosti (tvořivé využívání přírodních materiálů a experimentace s nimi), podpora fantazie a posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost...)
- vytváření prosociálních postojů, rozvíjení kooperativních dovedností, vytváření povědomí o existenci a různorodosti ostatních kultur
- seznamování s místem a s přírodním prostředím, kde dítě žije, rozvoj úcty k životu a povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou, projevovat se citlivě k přírodě, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí (vnímat změny v přírodě – cyklus ročních období, rozlišovat pocit chladu a tepla), uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují

- Houby/ Plody podzimu
 - seznámení s tematikou a s dělením hub na jedlé a jedované (nejedlé), bezpečnost při sbírání hub, pojmenování některých zástupců vybraných rodů stopkovýtrusných hub, jak se chováme k prostředí a k houbám v lese, zpracování hub, praktická ukázka – poznávání hub více smysly, stavba plodnice houby, smyslové poznávání plodů podzimu a plodů lesa (semena stromů), sběr plodů podle příležitosti,

bezpečnost při rozeznávání plodů v přírodě, plody jako potrava pro zvířata a jako materiál pro tvůrčí činnosti v mateřské škole

- Lesní a domácí zvířata/ Zvířata se chystají na zimu
 - vnímání vztahu člověka a přírody, vzájemného propojení, interakce člověk – zvíře
 - naši „mazlíčci“, jak se o ně starat, co potřebují k životu, vyprávění a rozhovory o zkušenostech se zvířaty, seznámení se zvířaty žijícími v lese, péče o ně, příprava na zimu
- Stromy a keře
 - vnímání stromů jako součástí živé přírody, k čemu jsou stromy a keře důležité, k čemu nám slouží (vzduch, dřevo, papír – třídění odpadu...), stavba stromu a funkce jeho jednotlivých částí, letokruhy, co potřebuje strom k životu, seznámení s dělením na stromy listnaté a jehličnaté, proměny stromu během cyklu ročních období, semena stromů, příprava stromů na zimu, praktické smyslové (hmat, zrak, čich, sluch) poznávání stromů, keřů a barev jejich listů v okolí mateřské školy, bezpečnost při pohybu v lese
- Dušičky a Halloween
 - Seznámení se svátky, tradiční znaky, schopnost vyjádřit emoce a duševní rozpoložení

LISTOPAD

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, rozvoj smyslů, psychické i fyzické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví a poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody, vytváření zdravých životních návyků
- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností, rozvoj paměti, pozornosti, tvořivosti, posilování zájmu a pozitivních pocitů z poznávání a objevování nového

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, vytváření prosociálních postojů, rozvoj kooperativních dovedností, vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, seznamování se světem kultury a společenských tradic, s prostředím, ve kterém žijeme, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- Listopad/ Barvy podzimu/ Když padá listí
 - vnímání změn v přírodě a přizpůsobování se jim – počasí, teplota, světlo, proměny okolí (stromy), tvořivé a fantazijní činnosti s listy, poznávání a vnímání barev listů, uvědomění si a chápání názvu měsíce „listopad“
- Draci/ Drakiáda/ Pouštíme draky/ Podzimní draci
 - podzimní zvyky a tradice – vytváření draků z různého materiálu, pouštění draků, vzájemná sounáležitost a pozitivní prožitek z události, není drak jako drak, draci v pohádkách
- Naše zdraví, naše tělo/ Nemoci/ Podzimní počasí a oblékání
 - co znamená být zdravý a nemocný, jak se starat o své zdraví – hygiena, sport, jídlo, vitamíny, spánek, psychika, bezpečnost a vhodné oblékání v prostředí, kde se pohybujeme, podle počasí. Seznámení s pomocí lékaře, jaké známe nemoci, poznávání a uvědomování si jednotlivých částí našeho těla, vnitřní orgány a jejich funkce
- Adventní čas a tradice
 - seznamování s adventním časem, s předvánočními zvyky a s atmosférou (výzdoba třídy, proměny okolí), prožitek vzájemné spolupráce, sounáležitosti a pomoci, práce s přírodním i umělým materiálem (zdobení adventních věnců)

❖ZIMA

PROSINEC

Očekávané výstupy:

- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, seznamování se světem lidí (tradice, zvyky), seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, vytváření

prosociálních postojů, rozvoj kooperativních dovedností, rozvoj pozitivních citů, estetického vnímání, řečových a komunikativních dovedností, uvědomění si vlastního těla, rozvoj jemné a hrubé motoriky, vytváření zdravých životních návyků

- Mikuláš/ Čekáme na Mikuláš/ Mikuláš, čert a anděl
 - seznámení s tradicí Mikuláše a s postavami anděla a čerta, mikulášská nadílka a divadlo, hudebně pohybové hry, básně a písně spojené s tímto zvykem, uvědomění si a dodržování pravidel chování v rodině i v herní skupině
- Zima přichází
 - všímání si proměn přírody, počasí, délky dne a noci s blížícím se obdobím zimy. Znaky zimy, dle situace – vlastnosti sněhu, ledu, bezpečný pohyb na sněhu, dodržování hygieny a péče o živé tvory v zimě. Přiblížení vánoční atmosféry básněmi, písněmi, říkankami
- Jak jsme žili
 - Seznámení se světem v dávnějších dobách, jaký život **měly** naše pra pra babičky, jaké tradice držely, jak si hrály, učily se, oblékaly, co rády mlsaly, jak vypadala rodina, škola, vesnice, město atd. Jak se cestovalo, léčilo a pracovalo
- Vánoce/ Těšíme se na Vánoce
 - spoluvytváření vánoční atmosféry, výzdoba třídy, vzájemná sounáležitost a radost, seznamování se a prožívání vánočních zvyků a tradic, zpěv vánočních koled, očekávání a těšení se na Vánoce v rodině, přání a rozloučení se s paní učitelkami a s dětmi

LEDEN

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, rozvoj smyslů, psychické i fyzické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví a poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody, vytváření zdravých životních návyků

- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností, rozvoj paměti, pozornosti, tvořivosti, fantazie, posilování zájmu a pozitivních pocitů z poznávání a objevování nového, vytváření aktivního postoje ke světu, vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
 - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, vytváření prosociálních postojů, rozvoj kooperativních dovedností, vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, seznamování se světem kultury a společenských tradic, s širším kulturním i přírodním prostředím, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám, povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Tři králové
 - seznámení s legendou o Třech králích, vyprávění o Betlému, tříkrálové zvyky, tradice a obchůzky, poznávání charakteristik králů, kostýmy, písně, výtvarné tvoření a dramatizace na dané téma
 - Vánoce u nás doma, Nový rok
 - přivítání nového roku, uvědomění si prostřednictvím pohádek, že rok se skládá z jednotlivých měsíců, kdy začíná nový rok, přísloví. Vyprávění zážitků a dojmů z vánočních svátků a z prázdnin
 - Zimní příroda – zvířata, ptáci a péče o ně/ Paní zima
 - jak vypadá zimní příroda, zážitky a vypravování dětí z přírody, její proměny a charakteristiky, mráz, led a jeho formy, zvířata v zimě, jak jim pomáháme a jak se o ně staráme, přímá zkušenost z vycházek do lesa a z pozorování přírody
 - Česká státnost
 - seznamování s Českou republikou, vlajkou, znakem, hymnou atd. Uvědomíme si, že existují pravidla, která se musí dodržovat, poznáme krásy naší země a její polohu a význam ve světě, co znamená být hrdý na svou zemi, hlavní město Praha

- Zimní hry a sporty/ Zimní radovánky
 - druhy zimních sportů – sporty na sněhu (lyžování, bobování, sáňkování), na ledu (bruslení, krasobruslení, hokej), dodržování bezpečnosti při sportu, sportovní vybavení a oblékání, pozitivní prožitek ze zimních radovánek

ÚNOR

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, koordinace pohybů, rozvoj smyslů – sluchového vnímání, zrakového vnímání, estetického citění
- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností (verbálních i neverbálních), rozvoj paměti, pozornosti, tvořivosti (hudební, pohybové, výtvarné,...), fantazie, posilování zájmu a pozitivních pocitů z poznávání a objevování nového,
- poznávání sám sebe i druhých prostřednictvím vlastního projevu a sebevyjádření, vytváření a rozvoj emoční složky osobnosti na základě pozitivních vzájemných vztahů a atmosféry v mateřské škole, na základě pozitivního prožitku, rozvoj estetického vnímání a citění, sebeovládání, posilování prosociálního a kooperativního chování
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, seznamování se světem kultury, společenských tradic, hudby, s životem ve společnosti (s řádem, s režimem, s uspořádáním a se zásadami chodu společnosti), rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

- Povolání, řemesla
 - seznámení s různými profesemi, řemesly, vědět, kdo se čím zabývá a že každá práce je důležitá a významná pro společnost, dramatizace a vlastní prožitek ze ztvárnění profesí. Vydělávání peněz prací a šetření s penězi, práce mých rodičů, uvědomování si budoucnosti – představy o tom, čím bych chtěl/a být, co mě zajímá, co je mi blízké

- Masopust, karneval
 - co znamená karneval, masopust, seznámení s tradicí karnevalu, vytváření radostné a příjemné atmosféry ve třídě, zážitky a pocity z karnevalu, vzájemná sounáležitost, veselí, tanec a karnevalové hry, využití neverbální komunikace, uvědomění si vlastních pocitů

- Povídám, povídám pohádku/ Z pohádky do pohádky/ Hudební pohádka/ Pohádkový týden
 - seznámení a práce s vybranými pohádkami, fantazijní prostřední, rozvoj dětské tvořivosti a fantazie, dramatizace, přijímání rolí pozitivních i negativních, výtvarné ztvárnění pohádek, převyprávění, morální ponaučení a bezpečnost dětí, citový prožitek a rozvoj slovního vyjádření a komunikace, hudební pohádka – využití nástrojů, hlasového a pohybového projevu, sluchová analýza, vnímání zvukomalby nástrojů

- Ráno, v poledne, večer/ Co děláme celý den
 - uvědomění si časového uspořádání dne prostřednictvím řádu a dodržování režimu v mateřské škole i doma, co děláme ráno, v poledne, večer, orientace v jednotlivých činnostech během dne, střídání dnů v týdnu, změny v režimu dne, přináležitost dnů k měsícům a k ročním obdobím, jak ubíhá čas v životě (od narození po stáří)

❖ **JARO**

BŘEZEN

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, koordinace pohybů, rozvoj smyslů, psychické i fyzické zdatnosti, osvojení si přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností, rozvoj schopností a dovedností předcházejících čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka, poznávání sám sebe i druhých, sebepoznání a poznání zájmů a osobnosti ostatních dětí ve skupině, posilování prosociálního a kooperativního chování

- seznamování se a vytváření pozitivních vztahů ke světu kultury a společenských tradic, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- seznamování se s místem a s prostředím, ve kterém dítě žije, s okolím mateřské školy, vytváření povědomí o širším přírodním prostředí, rozvoj úcty k životu, povědomí o sounáležitosti s živou přírodou a nutnost chránit ji

- Kniha

- podnícení zájmu o čtení, vztahu ke knize, rozvoj předčtenářských schopností a dovedností, uvědomění si pravidel zacházení s knihou a možností přístupu ke knize, návštěva blízké pobočky Městské knihovny v Praze, rozšíření povědomí a seznámení s různými druhy knih, s oblíbenými knhami dětí, kamarádů, prohlížení a četba z nich, jak kniha vzniká, kdo je autor a ilustrátor, význam ilustrací

- Jaro přichází

- všímání si proměn přírody se změnami počasí a s přicházejícím střídáním se ročních období, cyklus ročních období a znaky jara, první jarní květiny, zvířata na jaře, pozorování změn v přírodě v okolí mateřské školy, na školní zahradě, péče o rostliny, práce s obrazovým materiálem, s tematickou literaturou, hudebně pohybové hry

- Velikonoce

- seznámení s tradicemi, zvyky a symboly Velikonoc (pomlázka, kraslice, koledování, pečení mazanců, kuřátka atd.), tematické hádanky, uvědomění si významu jednotlivých dnů, tematické hádanky, Velikonoce jako svátky jara, proměny v přírodě – pučení, klíčení, poznávání vlastní zkušeností (zasévání pšenice apod.), vznik nového života, rození mláďat

- Vesmír a planety/ Planety Země

- získávání představ o planetě Zemi a o vesmíru, o dalších planetách, které obíhají kolem Slunce, hvězdy a souhvězdí. Střídání dne a noci, možnosti pozorování noční oblohy, dopravní prostředky, vybavení a změny ve vesmíru

DUBEN

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, koordinace pohybů, rozvoj smyslů, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, dovedností k podpoře zdraví a bezpečí
 - rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností, poznávání sám sebe i druhých, posilování prosociálního a kooperativního chování, rozvoj pozornosti, soustředěnosti, paměti, vytváření pozitivního vztahu k učení
 - poznávání pravidel společenského soužití, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vytváření pozitivních vztahů ke světu kultury a společenských tradic, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
 - seznamování se s místem a s prostředím, ve kterém dítě žije, s okolím mateřské školy, s pravidly bezpečnosti při pohybu v něm, vytváření povědomí o širším přírodním i technickém prostředí, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí škodit (je potřeba životní prostředí chránit!), rozvoj úcty k životu, povědomí o sounáležitosti s živou přírodou
- Jarní rostliny/ Naše malá zahrádka
 - poznávání, pozorování, všímání si a seznamování se s jarními rostlinami (sněženky, bledule, fialky, sasanky, krokusy, tulipány...), zemědělskými rostlinami (význam, vliv počasí) a stromy v přírodě, prostřednictvím rozvíjejících aktivit; pestrost barev, tvarů, květů, růst rostlin, pupeny, listy, vůně jara, stavba rostlin, co potřebují rostliny k životu, péče o ně, sázení a pečování o rostliny na školní zahradě, získávání vztahu k přírodě, uvědomování si změn v přírodě
 - Zvířata a jejich mláďata
 - jaro a probouzení se zvířat v přírodě, návrat z teplých krajín, zvířata a jejich rodina
 - samec, samice a mláďata, zvířata domácí a divoká (lesní aj.) a exotická, jejich hlasy, pohyb, život, prostředí, využití hospodářských zvířat, rození, vývoj mláďat a péče o ně, bezpečnost při kontaktu s nimi

- Doprava
 - seznámení se základními dopravními prostředky na zemi – na kolejích, na silnici, na vodě a pod vodou, ve vzduchu, jaké dopravní prostředky známe, jak se pohybují, vypravování a rozhovory o zážitcích z cest, chování se a bezpečnost na cestách, v dopravních prostředcích, ve městě v silničním provozu, na chodníku, poznávání dopravních pravidel a značek, přechod pro chodce, semafor, doprava a životní prostředí, lidé – škodlivý vliv
- Čarodějnice a bylinky
 - seznámení s tradicí pálení čarodějnic, oslavy příchodu jara (května), plodnosti, magičnost, tajemno, živel ohně jako ochrany před zlými duchy – čarodějnicemi, vlastnosti ohně, bezpečnost zacházení s ohněm, čarodějnice v příbězích a v pohádkách, posunutý význam označení čarodějnic z minulosti, kladné postavy: bylinkářky, kořenářky (poznávání bylinek a koření, léčebné účinky), rej čarodějnic

KVĚTEN

Očekávané výstupy:

- uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, rozvoj smyslů, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví a dovedností vedoucích k podpoře zdraví, bezpečí a pohody, vytváření zdravých životních návyků jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností, rozvoj schopnosti rozvíjet city, plně je prožívat a vyjadřovat, posilování prosociálního a kooperativního chování, rozvoj tvořivosti, fantazie, pozornosti, soustředěnosti, paměti
- poznávání pravidel chování ve vztahu k druhému, k dospělému, rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a udržování vztahu k druhému, poznávání pravidel společenského soužití v mateřské škole i v rodině, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, seznamování se s místem a s prostředím, ve kterém dítě žije, s pravidly bezpečnosti při pohybu v něm

- Moje maminka, svátek maminek/ Můj domov, moje rodina
 - jaká je moje maminka, co spolu děláme a jak jí pomáhám, vyprávění, citové prožitky dětí ze společných chvil s maminkami, Den matek – jeho význam, proměna role matky v minulosti a dnes, děláme maminkám radost nejen tento den, co bych chtěl/a mamince popřát, výtvarné a jiné tematicky zaměřené tvoření, kde je můj domov a kdo patří do mé rodiny, rodina úplná, neúplná, rodiče, prarodiče, sourozenci, širší rodině a domácí zvířata, odlišné role členů rodiny, kdo se čím zabývá, povolání rodičů, respektování dospělých, úcta ke starým lidem, můj den – časová orientace, co celý den děláme, radostné zážitky s našimi blízkými, pomoc v rodině, odloučení od rodičů, jak rosteme – od miminka ke stáří

- Letem světem
 - Jaká je naše Země, seznámení s globusem a mapou, světadíly, poznáváme cizí země, jejich krásy, zvyky a obyvatele, jak můžeme cestovat a bezpečně si užívat volna, prázdninové aktivity, prázdniny v české republice

- Sportem ku zdraví
 - co znamená zdraví, fyzický rozvoj, hygienické návyky, nebezpečí nemocí, úrazů a dodržování pravidel chování a bezpečnosti v MŠ i mimo ni, cvičení a sportování jako návyky vedoucí k zachování fyzické i psychické zdatnosti, zdraví, pohody a kvality života

- Mezinárodní den dětí
 - proč slavíme MDD, děti, jejich přání a jejich potřeby, hry, soutěže, radostný prožitek z činností a pohybových aktivit, dětská skupina, vzájemné vztahy, můj kamarád – co se mi na něm líbí, jak se k sobě chováme

❖LÉTO

ČERVEN

Očekávané výstupy:

- rozvoj, užívání, uvědomování si a poznávání smysly, rozvoj praktických dovedností, zdravých životních návyků a návyků spojených s pravidly bezpečného chování vůči sobě a svému okolí, osvojení si poznatků o lidském těle a rozvoj pohybových schopností jemné i hrubé motoriky, posílení fyzické zdatnosti
 - rozvoj řečových, jazykových a komunikativních schopností a dovedností,
 - rozvoj paměti, pozornosti, soustředěnosti, představivosti, tvořivosti a fantazie, posilování poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování...), rozvoj schopnosti rozvíjet city, plně je prožívat a vyjadřovat, posilování schopnosti sebeovládání, rozvoj kooperativních dovedností
 - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur, národností, poznávání cizích zemí, vytváření aktivních postojů ke světu, seznamování se s prostředím, ve kterém dítě žije, s přírodou a její rozmanitostí, posílení správných postojů a chování k přírodě, k živočichům, chápání změn způsobených lidskou činností v přírodě a seznámení s možnostmi, jak negativním dopadům zabránit, rozvoj úcty k životu, environmentální senzitivity, seznamování s koloběhem látek v přírodě a vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Hmyz a drobní živočichové/ Život v trávě/ Příroda kolem nás
 - hmyz a drobní živočichové („šneci“, brouci, motýli, včely, žížaly, klíšťata, komáři aj.) jako součást přírody, jejich význam, nebezpečí a prospěšnost, poznávání některých druhů drobných živočichů, práce s atlasem, pozorování trvale a přechodně chovaných druhů zvířat ve třídě a v přírodě, všímání si jejich života, pohybu, chování, pravidla pro zacházení s nimi, rozvoj environmentálního citění, koloběh živé hmoty v přírodě, práce s lupou a s kukátkem
 - Voda, voděnka/ Voda – od kapky až k rostlinám a živočichům/ Řeky a moře
 - poznávání koloběhu vody v přírodě, skupenství a forem vody prostřednictvím příběhu (kapka, mlha, mrak, řeka, rybník, moře...), význam vody pro lidi, rostliny,

živočichy, nebezpečí plýtvání a znečištění vody, jednoduché pokusy s vodou, voda jako nebezpečný živel, dodržování bezpečnosti při koupání

- Léto přichází, těšíme se na prázdniny/ Hurá na prázdniny
 - charakteristiky léta a změny v přírodě, kvetoucí rostliny, plody, živočichové v lese, na louce i v moři, letní počasí, kam jedeme na prázdniny a jak budeme trávit volné dny, loučení se s mateřskou školou, letní radovánky, na co se těšíme, pocity, vyprávění a přání dětí
- Malí muzikanti
 - tvoření hudby hrou na tělo, hrou na Orffovy a jiné hudební nástroje, hudební hry (hra na dirigenta, na koncertě, hudební rozhovory...), poznávání hudebních nástrojů, jejich pojmenování, různá barva tónu, zvuk nástrojů, píseň – melodie a rytmus, vzájemné souznění, harmonie hudby, hudební tvořivost, emocionální prožitek a vyjádření sám sebe hudbou, naslouchání hudbě

5. Evaluace a hodnocení

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

5.1 Prostředky evaluace

Evaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a zároveň slouží jako východisko pro další práci, je nezbytnou a samozřejmou součástí práce.

- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně (průběžně, ředitelka, zástupkyně)
- kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace (1x měsíčně, ředitelka, zástupkyně)
- hodnocení vlastní práce (čtvrtletně, ústně na pedagogické poradě)
- průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů a jejich zpětné využití (1x měsíčně, ředitelka, zástupkyně, řešení problematiky na ped. poradách)
- průběžné hodnocení vzdělávacího procesu školy – hodnocení učitelek, hodnocení ředitelky, porovnávání vzhledem k plánovaným záměrům (čtvrtletně, ústně na pedagogické poradě)

- závěrečné (pololetní a roční) zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ (2x ročně, písemně)
- sledování a hodnocení kvality práce zájmových kroužků (průběžně)
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy, kontrolní a hospitační činnost (průběžně, dle potřeby, zápis v sešitě kontrol, ústně indiv. hodnocení)
- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců (ústně – osobně na provozních poradách)
- průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí) – zápisy v sešitě oprav, do zprávy BOZP (smluvně)
- průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnost, porovnání s požadavky ŠVP, (učitelky, ředitelka, na pedagogických poradách ústně, písemně každý týden)
- sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k zaměstnancům a dětem, průběžně)

5.2 Kritéria pro hodnocení pedagogů i provozních zaměstnanců

5.2.1 Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti

- veškerá pedagogická činnost odpovídá poslání školy
- dostatečné naplňování cílů daných ročním plánem
- dostatečné naplňování průběžných a konkrétních vzdělávacích cílů daných ŠVP
- je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku
- děti mají dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- pedagogové respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem
- děti se cítí v MŠ bezpečně, jistě a spokojeně
- nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace

- pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování
- děti nejsou zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem
- všechny děti mají v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- nikdo není zesměšňován, podceňován
- volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád
- pedagogický styl učitelé je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- s dětmi není zbytečně manipulováno, zbytečně se neorganizují
- nepodporuje se nezdravá soutěživost
- pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatnosti
- dostatečně chválí a pozitivně hodnotí
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, učitelka se chová důvěryhodně a spolehlivě
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je vedena ke vzájemnému přátelství
- pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)
- prostorové uspořádání třídy vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem dětí
- hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samy brát a uklízet
- pedagogové pečují o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- děti nacházejí potřebný klid, bezpečí i soukromí
- poměr řízených a spontánních činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek prostoru i času pro spontánní hru
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem

- učitelky vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- učitelky dbají na soukromí dětí (pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutu a neúčastnit se společných činností)
- plánování činností vychází z potřeby zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- spojování tříd je maximálně omezeno v ranních i odpoledních hodinách,
- pedagog zve ke spolupráci rodiče
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná a z jejích výsledků vyvozuje závěry pro další práci
- pedagogové dbají o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělávají
- pedagogové jednají, chovají se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškol. dětí
- ve vztazích s rodiči se snaží pedagogové o oboustrannou důvěru a otevřenost, jsou vstřícní, ochotní spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství
- pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení, domlouvají se o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad

5.2.2 Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní
- dodržují organizační řád školy, pracovní dobu
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek udržují čisté, zdravotně nezávadné, bezpečné, estetického vzhledu
- zahrada MŠ je dostatečně posekaná a upravená tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové aktivity

- všechny venkovní i vnitřní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin, mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, děti se nenutí do jídla
- je zajišťován pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- pracovníci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem
- s dětmi se zbytečně nemanipuluje, zbytečně se neorganizují
- zaměstnanec se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatnosti, dostatečně chválí a pozitivně hodnotí
- pracovníci spolupracují s ředitelkou školy, s učitelkami, se zřizovatelem a s dalšími orgány státní správy a samosprávy, aktivně se podílí na nadstandartních aktivitách a akcích školy
- zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a s pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí)
- ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství
- zaměstnanci sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny

5.3 Metody a podmínky evaluace

- rozhovory, konzultace s rodiči (na třídách s paní učitelkami, s ředitelkou školy vždy v určenou dobu vyhovující oběma stranám)
- rozhovory, konzultace zaměstnanců školy
- kontrola (průběžně během celého roku)
- diskuse (na pedagogických poradách, na třídních schůzkách a schůzkách SRPŠ)
- dotazník (pro rodiče a zaměstnance školy)
- hospitace a následný rozhovor (v předem dohodnutém termínu a čase)

- pozorování (průběžně)
- porovnávání výsledků s plány a cíli (průběžné týdenní)
- analýza třídní i školní dokumentace (jednou za měsíc)
- analýza programů, projektů, výchovně vzdělávací práce (jednou za měsíc)
- analýza vlastní pedagogické i řídicí činnosti (průběžně)

Profesionalita a odpovědnost předškolního pedagoga

Výchova a vzdělávání předškolních dětí v mateřské škole vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný přístup pedagogů. Každý pedagogický tým a všichni jeho členové jsou odpovědní za to, že děti v mateřské škole jsou vzdělávány profesionálním způsobem.

Předškolní pedagog odpovídá za to, že:

- školní i třídní vzdělávací program je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a hodnoceny jeho podmínky i výsledky

Předškolní pedagog vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu a vzdělávání
- zpracovává třídní (školní) vzdělávací program
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující k rozvoji dětí, k rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně plánuje a realizuje výchovně vzdělávací činnosti, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované a skupinové vzdělávání dětí
- plánuje a realizuje individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se zvláštním vzdělávacími potřebami, jejich individuální vzdělávací program
- provádí evaluační činnosti – sleduje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje
- výsledky evaluace samostatně uplatňuje v dalším plánování a v procesu vzdělávání

- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory rodičů, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, ZŠ, obce) a na získané podněty reaguje

Předškolní pedagog vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (fyzické, psychické i duševní)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický vývoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Ve vztahu k rodičům předškolní pedagog:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- odpovídá za to, že rodiče mají přístup za svým dítětem do třídy a možnost účastnit se výchovně vzdělávacích činností
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji učení

6. Přílohy

6.1 Školní řád

6.2 Organizační řád

6.3 Provozní řád

6.4 Téma projektu k danému roku